

Czwartek, 21 maja 2015 r.

P8_TA(2015)0215

Możliwości w zakresie obronności i bezpieczeństwa w Europie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie wpływu zmian na europejskim rynku wyposażenia obronnego na możliwości w zakresie obronności i bezpieczeństwa w Europie (2015/2037(INI))

(2016/C 353/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 19–20 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 lipca 2013 r. zatytułowany „W kierunku bardziej konkurencyjnego i wydajnego sektora obronności i bezpieczeństwa” (COM(2013)0542) i powiązany plan działania z dnia 24 czerwca 2014 r. (COM(2014)0387),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającą dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE ⁽²⁾,
- uwzględniając wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego,
- uwzględniając ramy polityczne systematycznej i długoterminowej współpracy w zakresie obronności przyjęte przez Radę dnia 18 listopada 2014 r.,
- uwzględniając uaktualnione porozumienie ramowe w sprawie bezpieczeństwa dostaw zawarte między uczestniczącymi państwami członkowskimi i przyjęte przez Radę Sterującą Europejskiej Agencji Obrony (EDA) w listopadzie 2013 r. oraz powiązany kodeks postępowania dotyczący priorytetów przyjęty przez Radę Sterującą EDA w maju 2014 r.,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego ⁽³⁾ oraz z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu finansowego na sektor obrony w państwach członkowskich UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A8-0159/2015),

⁽¹⁾ Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0514.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 9.

Czwartek, 21 maja 2015 r.

- A. mając na uwadze, że nowe prawodawstwo dotyczące europejskiego rynku obrony zostało wprowadzone w ramach pakietu dotyczącego obronności z 2009 r. i że wszystkie 28 państw członkowskich przetransponowało nowe przepisy do swoich krajowych porządków prawnych; mając na uwadze, że kluczowym elementem tego nowego prawodawstwa jest wprowadzenie ram ustawodawczych opartych na przejrzystości, braku dyskryminacji i konkurencji z uwzględnieniem specyfiki sektora obronności;
- B. mając na uwadze, że państwa członkowskie zgodziły się co do tego, iż należy rozwinąć europejski rynek sprzętu i usług w zakresie obrony; mając na uwadze, że Rada Europejska wezwała nawet do ustanowienia ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw; mając na uwadze, że odpowiednie możliwości i dostawa sprzętu oraz strategiczna autonomia UE mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa Unii i jej sąsiedztwa;
- C. mając na uwadze, że sukces misji na rzecz utrzymywania pokoju i bezpieczeństwa podejmowanych w ramach WPBiO zależy w dużej mierze od zdolności tej polityki do umożliwiania natychmiastowego reagowania, dlatego kluczowym elementem jest konieczność stworzenia prawdziwego europejskiego rynku wyposażenia obronnego umożliwiającego unikanie powielania działań i ograniczającego procedury administracyjne;
- D. mając na uwadze, że brak konsolidacji, oszczędności kosztowej i przejrzystości na europejskich rynkach obrony oznacza, iż zależność od podmiotów zewnętrznych w europejskim sektorze obronności może się dalej pogłębiać w czasach wielu bezpośrednich zagrożeń dla europejskiego bezpieczeństwa, co jest sytuacją bezprecedensową od czasu zakończenia zimnej wojny;
- E. mając na uwadze, że w ostatnich latach w alarmujący sposób zmniejszyły się inwestycje w badania i technologie w sektorach obronności wszystkich państw członkowskich, jak również wspólne inwestycje w badania i technologie w sektorze obronności w ramach współpracy europejskiej;

Zmiany na rynkach obrony zagrażają europejskiej autonomii

1. pozostaje poważnie zaniepokojony rozpowszechnionymi i w większości przypadków nieskoordynowanymi cięciami w budżecie na obronność większości państw członkowskich; podkreśla, że zmniejszanie budżetów na obronność prowadzi do osłabienia potencjału obronnego państw członkowskich i UE oraz podważa ich gotowość do zapewnienia bezpieczeństwa krajowego i europejskiego; jest zdania, że te nieskoordynowane cięcia w połączeniu z problemami strukturalnymi oraz nieuczciwymi i nieprzejrzystymi praktykami zagrażają Unii ze względu na rezygnację ze strategicznych atutów i możliwości oraz na utratę szans, które mogłaby przynieść koordynacja polityk obrony i wspólne zmobilizowanie aktywów obronnych oraz dzielenie się nimi w odniesieniu do zaprowadzenia dobrobytu i pokoju w UE zgodnie z postanowieniami art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej, zapewnienia jej bezpieczeństwa dostaw oraz obrony jej obywateli i interesów;
2. jest poważnie zaniepokojony gwałtownym zwiększeniem się liczby konfliktów zbrojnych, kryzysów o niskiej intensywności, wojen hybrydowych i wojen zastępczych, upadku państwa, niestabilności oraz rozpowszechnionym łamaniem praw człowieka w najbliższym sąsiedztwie UE, a także zagrożeniem terroryzmem wewnątrz UE i poza jej granicami; uważa, że obecne zagrożenia dla bezpieczeństwa dotyczą całej UE i powinno się im przeciwdziałać wspólnie i w skoordynowany sposób poprzez wspólną mobilizację zasobów cywilnych i wojskowych oraz dzielenie się nimi; w tym kontekście jest głęboko przekonany, że nie można marnować zasobów i że konieczne jest lepsze wykorzystanie pieniędzy podatników oraz dokonywanie postępów w zakresie tworzenia europejskiego rynku sprzętu wojskowego, a także rozwój konkurencyjnej europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), zdolnej do tworzenia synergii poprzez ściślejszą współpracę transgraniczną oraz zapewnienia niezbędnego potencjału WPBiO; jest również przekonany o kluczowym znaczeniu zwiększenia wydajności i rentowności europejskich działań w ramach operacji NATO, by zapewnić bezpieczeństwo i stabilność w Europie i jej sąsiedztwie;
3. dlatego jest zaniepokojony powolnym i niespójnym wdrażaniem przez państwa członkowskie dyrektyw z pakietu dotyczącego obronności z 2009 r. i wzywa Komisję do podjęcia konkretnych działań na rzecz zapewnienia prawidłowego stosowania dyrektyw, przy jednoczesnym monitorowaniu ich transpozycji na szczeblu krajowym, w celu zapobiegania zakłóceniom na rynku; uznaje, że wprowadzanie nowych przepisów jest długotrwałym procesem, ale ostrzega, że nieprawidłowe i zróżnicowane ich stosowanie grozi stworzeniem złych praktyk, co zagrazi osiągnięciu celów określonych we wspomnianych dyrektywach, a zatem przekreśli szanse na stworzenie europejskiego rynku sprzętu wojskowego i ograniczy rozwój EDTIB; podkreśla, że pakiet dotyczący obronności powinien również przyczyniać się do zachęcania do współpracy w sektorze obronności w Europie i skłonić Komisję oraz Europejską Agencję Obrony (EDA) do ściślejszej współpracy w tym zakresie; z zalem przypomina, że obserwuje się stagnację, a na przestrzeni ostatnich lat nawet spadek liczby przypadków wspólnego udzielania zamówień w sektorze obronności;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

4. ostrzega przed ryzykiem zależności od podmiotów zewnętrznych w europejskim sektorze obronności w czasie, gdy sytuacja w zakresie bezpieczeństwa staje się coraz trudniejsza i bardziej złożona; ostrzega w szczególności przed połączeniem nieskoordynowanych budżetów na obronę państw członkowskich, utrzymującego się rozdrobnienia rynku mimo nowych zasad funkcjonowania rynku wewnętrznego, coraz większej zależności przemysłu obronnego od wywozu poza UE i zwiększonej liczby zagranicznych inwestycji w europejskim sektorze obronności w niektórych krajach, co może prowadzić do braku przejrzystości i utraty kontroli nad strategicznymi krajowymi i europejskimi branżami przemysłu obronnego, aktywami i technologiami;
5. uważa, że należy zwrócić szczególną uwagę na skutki niektórych projektów dla autonomii i niezależności UE, dotyczących np. współpracy z Rosją we wrażliwych obszarach, takich jak rozmieszczanie satelitów z raketami Sojuz oraz strategiczny most powietrzny; podkreśla potrzebę, by państwa członkowskie potraktowały priorytetowo przemysł zbrojeniowy i obronny oraz by zachęcały do jego rozwoju w ramach dopuszczalnych na mocy prawa UE;
6. podkreśla, że wysoce konkurencyjna, nowoczesna i zintegrowana strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia europejskich zdolności obronnych i powstania korzystnego oddziaływania pośredniego na rozmaite powiązane sektory działalności; wskazuje, że niezbędna jest ściślejsza współpraca w zakresie zasobów gospodarczych i kapitału ludzkiego na rzecz postępu badań dwutorowych ograniczających zależność od podmiotów zewnętrznych i zapewniających przemysłowi bezpieczeństwo dostaw i surowców, szczególnie tych o kluczowym znaczeniu;
7. zauważa, że chociaż Rada Europejska w grudniu 2013 r. nie zdołała adekwatnie zareagować na tę sytuację, to nakreśliła kilka sposobów postępowania na rzecz poprawy wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony i zobowiązała się do sprawdzenia postępów w czerwcu 2015 r.; ubolewa, że mimo iż dalsze pogarszanie się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa zarówno wewnątrz UE, jak i na wschód i na południe od jej granic stanowią zagrożenie bezpieczeństwa dla UE, nie poczyniono żadnych rzeczywistych postępów w mierzeniu się z bieżącymi wyzwaniami i zagrożeniami dotyczącymi bezpieczeństwa;
8. wzywa Radę Europejską do wyciągnięcia niezbędnych wniosków i przyjęcia konkretnych środków w celu rozwiązania problemu rozdrobnienia europejskiego rynku obrony; wzywa Radę Europejską do określenia konkretnych kierunków działań dla polityki obronnej i europejskiego rynku obronności, mając na względzie specyfikę sektora obronności, z myślą o wzmocnieniu jego przejrzystości i konkurencyjności, a także w celu zagwarantowania dostępności zdolności obronnych niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa w Europie i osiągnięcia celów WPBiO;

Zmniejszający się popyt w Europie z uwagi na cięcia budżetowe: potrzeba dalszej współpracy

9. uważa, że należy skompensować lata nieskoordynowanych krajowych budżetów na obronę w Europie poprzez zwiększoną współpracę i koordynację między państwami członkowskimi, w tym poprzez formułowanie polityk w zakresie budżetu na obronę i koordynację strategicznych wyborów dotyczących nabywania sprzętu wojskowego i sprzętu podwójnego zastosowania zgodnie z przejrzystymi standardami w zakresie udzielania zamówień publicznych; podkreśla konieczność wprowadzenia wśród państw członkowskich wcześniejszego planowania dotyczącego strategicznych inwestycji w zakresie zakupów i remontów sprzętu; ponawia swój apel o konsolidację popytu w całej UE w celu wsparcia i utrzymania konkurencyjnej i niezależnej EDTIB; podkreśla, że opracowanie wydajnej i przejrzystej EDTIB jest kluczowym elementem zdolności Europy do ochrony swoich obywateli, interesów i wartości zgodnie z celami Traktatu i do wypełnienia swoich zobowiązań jako gwaranta bezpieczeństwa; wzywa Komisję do opracowania strategii przemysłowej, która określi kluczowe zdolności obronne stanowiące podstawę tworzenia EDTIB;
10. przypomina, że 28 państw członkowskich UE to nadal druga potęga na świecie pod względem zarówno wydatków na obronność, jak i wywozu broni; jest przekonany, że dowodzi to, iż państwa członkowskie UE i sama Unia wciąż odgrywają zasadniczą rolę w światowym handlu bronią i w zamówieniach w dziedzinie obronności; uważa, że łączne roczne wydatki na obronność w wysokości 190 miliardów euro to ogromna kwota pieniędzy podatników; przypomina również, że w licznych sporządzonych niedawno analizach wykazano, iż podstawowy problem polega na tym, że w wielu spośród 28 państw członkowskich UE budżety na obronność są niewłaściwie wydawane, co prowadzi do znaczących opóźnień, wyższych kosztów, a w wielu przypadkach do tego, że helikoptery, myśliwce i inne rozwiązania technologiczne nie są funkcjonalne, mimo że są nowe; podkreśla potrzebę głębokiej restrukturyzacji stosunków między organami administracji publicznej zajmującymi się obronnością a przemysłem obronnym oraz wprowadzenia surowych kryteriów jakościowych w odniesieniu do wyników postępowania o udzielenie zamówienia;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

11. wyraża przekonanie, że bieżące ograniczenia budżetowe w państwach członkowskich UE powinny umożliwić zacieśnienie i poprawę współpracy w obszarze nabywania sprzętu obronnego, by zapewnić optymalne wykorzystanie środków finansowych podatników i zagwarantować odpowiednią zdolność militarną w UE oraz zrównoważony system bezpieczeństwa dostaw; uważa, że państwa członkowskie stają przed wyborem między skuteczną współpracą wobec wspólnych wyzwań lub utratą strategicznej zdolności obrony obywateli oraz krajowych i europejskich interesów;

12. przypomina o konieczności zapewnienia większej zbieżności między krajowymi procesami planowania obronnego i w tym kontekście z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie przez Radę ram polityki w zakresie systematycznej i długoterminowej współpracy w dziedzinie obronności; ubolewa jednak nad ich niewiążącym charakterem i tym, że nie określono w nich jasnego i ustrukturyzowanego procesu; podkreśla, że dokument ten powinien zostać przyjęty z zadowoleniem przez Radę Europejską, co pozwoli mu stać się siłą napędową o kluczowym znaczeniu; zachęca państwa członkowskie, by zwróciły się do EDA o wsparcie w procesie przeglądu krajowej polityki obronności i dzieliły się informacjami na temat krajowych planów inwestycyjnych i priorytetów w ramach Komitetu Wojskowego UE; wzywa państwa członkowskie do nawiązania stałej współpracy strukturalnej, by lepiej koordynować i wykorzystywać finansowanie UE w pokojowej współpracy; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do przedłożenia realistycznych planów prowadzących do udanego nawiązania stałej współpracy strukturalnej;

13. oczekuje, że współpracy oraz łączeniu inicjatyw i dzieleniu się nimi nadany zostanie priorytet oraz że w tym celu zostaną stworzone zachęty; wzywa Komisję Europejską do przedłożenia wniosku wyjaśniającego, w jaki sposób zachęty podatkowe niezakłócające rynku mogłyby przyczynić się do osiągnięcia tych celów; przyjmuje do wiadomości decyzję Belgii, by zwolnić projekty ad hoc realizowane przez EDA z podatku od towarów i usług, oraz uważa, że zwolnienie to należałoby rozszerzyć na wszystkie działania EDA podejmowane w ramach współpracy; z zadowoleniem przyjmuje prace EDA dotyczące mechanizmu wspólnych zamówień i oczekuje, że zostaną w nim uwzględnione środki zachęcające do współpracy przy nabywaniu sprzętu wojskowego i wsparcia w tym zakresie;

14. przypomina, że w ramach programu „Horyzont 2020”, COSME oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przedsiębiorstwa z sektora obronności, w szczególności MŚP, mogą składać wnioski o unijne finansowanie projektów podwójnego zastosowania i innych projektów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pomagania przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, w odpowiednim wykorzystywaniu szans na finansowanie z funduszy europejskich projektów związanych z obronnością;

15. podkreśla, że w ostatnim czasie UE coraz częściej napotyka zagrożenia i wyzwania w cyberprzestrzeni, co stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa poszczególnych państw członkowskich i całej UE; uważa, że zagrożenia te należy właściwie ocenić i podjąć odpowiednie kroki na szczeblu UE w celu zapewnienia państwom członkowskim narzędzi ochrony technicznej i innych środków bezpieczeństwa;

16. apeluje do Rady Europejskiej, aby na swoim posiedzeniu w czerwcu 2015 r. omówiła kwestię niezbędnego usprawnienia procesów zawierania umów na zamówienia publiczne i udzielania zamówień publicznych w odniesieniu do bezpieczeństwa cybernetycznego oraz osiągnięcia większej koordynacji państw członkowskich, mając na celu umożliwienie niezwłocznej reakcji Unii na główne globalne zagrożenia, jakie stanowią cyberterrorizm i ataki cybernetyczne;

17. ponawia apel do wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel oraz do Rady o wypracowanie wspólnego stanowiska UE w sprawie wykorzystywania uzbrojonych bezałogowych statków powietrznych, nadającego nadrzędne znaczenie poszanowaniu praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego oraz uwzględniającego takie kwestie jak ramy prawne, proporcjonalność, rozliczalność, ochrona ludności cywilnej i przejrzystość;

Coraz większe uzależnienie od podmiotów zewnętrznych: konieczność zapewnienia wspólnego podejścia

18. ostrzega, że europejskie przedsiębiorstwa z sektora obronności w coraz większym stopniu kompensują sobie zmniejszone obroty w Europie wywozem poza UE; wyraża zaniepokojenie z powodu potencjalnych negatywnych skutków, jakie może to wywołać, takich jak przekazywanie technologii wrażliwych i praw własności intelektualnej przyszłym konkurentom oraz przenoszenie produkcji poza UE, w wyniku których zmniejszy się bezpieczeństwo dostaw w Europie; uważa, że narażenie UE na ryzyko uzależnienia EDTIB od klientów z silnych państw trzecich o odmiennych interesach strategicznych to poważny błąd strategiczny;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

19. przypomina, że wspólne stanowisko UE w sprawie wywozu broni określa powszechne porozumienie co do kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego, służące koordynacji krajowych systemów kontroli wywozu; jest zdania, że potrzebne jest spójniejsze stosowanie ośmiu kryteriów tego wspólnego stanowiska, nie tylko po to, by zapewnić, że nadrzędne cele polityki zagranicznej i bezpieczeństwa są ważniejsze niż krótkoterminowe korzyści gospodarcze, ale także po to, by zagwarantować równe warunki dla europejskich sektorów przemysłu;

20. wzywa państwa członkowskie do przestrzegania zasad zawartych we wspólnym stanowisku i do regularnego przedstawiania pełnych sprawozdań rocznych na temat sprzętu wojskowego wywożonego do państw trzecich; wzywa Radę i wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do zbadania sposobów lepszego wywiązywania się z obowiązku sprawozdawczego oraz zwiększenia przejrzystości i nadzoru publicznego nad kontrolą wywozu; przypomina, że postępowanie zgodnie ze wspólnym stanowiskiem ma podstawowe znaczenie w kontekście przestrzegania zasad i wartości UE, w szczególności w zakresie międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne oraz obowiązków UE w zakresie bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym;

21. zauważa komunikat Komisji dotyczący przeglądu polityki kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania i podkreśla w tym kontekście konieczność zapewnienia mechanizmów kontroli, które nie utrudniają swobodnego przepływu towarów i technologii w ramach rynku wewnętrznego i zapobiegają rozbieżnym interpretacjom przepisów UE; wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia nowego wniosku ustawodawczego uaktualniającego system kontroli wywozu technologii podwójnego zastosowania, by poprawić jego spójność, wydajność i przejrzystość oraz uznać jego wpływ na poszanowanie praw człowieka, przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków działania; podkreśla, że we wniosku takim należy uwzględnić zmienną naturę wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i tempo rozwoju technologii, w szczególności jeśli chodzi o oprogramowanie i sprzęt nadzorujący i przeciwdziałający włamaniom oraz handel informacjami na temat słabych punktów w zabezpieczeniach oprogramowania;

22. zauważa, że chociaż coraz większe znaczenie technologii podwójnego zastosowania umożliwia osiągnięcie korzyści rozumianych jako synergie między sektorem obronności a produkcją handlową, powoduje to również uzależnienie od cywilnych łańcuchów dostaw, w ramach których produkcja często odbywa się poza Europą; zwraca się do Komisji i EDA o informacje dotyczące ewentualnych zagrożeń wynikających ze wzrastającego umiędzynarodowienia oraz wpływu, jaki może mieć zmiana właściciela przedsiębiorstwa w sektorze obronności na bezpieczeństwo dostaw, a także ostrzega przed zwiększonymi zagrożeniami dla europejskiego i krajowego bezpieczeństwa, w tym dla infrastruktury cyfrowej UE; wzywa Komisję do poinformowania Parlamentu w odpowiednim czasie o stanie przygotowań zielonej księgi w sprawie kontroli zdolności przemysłu związanych z obronnością i niewrażliwymi kwestiami bezpieczeństwa, którą Komisja zapowiadała na koniec 2014 r., oraz wnioskuje o przekazanie mu informacji na temat wyników zapowiadanych konsultacji z zainteresowanymi stronami;

23. z zadowoleniem przyjmuje prace EDA i Komisji dotyczące ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw zgodnie z mandatem nadanym przez Radę Europejską i oczekuje przedstawienia planu działania z określonymi krokami w celu jego zatwierdzenia w czerwcu 2015 r. przez szefów państw i rządów; wzywa Komisję Europejską i EDA do szczegółowego wyjaśnienia, w jakim stopniu propozycja Parlamentu w sprawie „kompleksowego i ambitnego, ogólnounijnego reżimu gwarancji podaży (...) opartego na systemie wzajemnych gwarancji i analizie ryzyka i potrzeb, w miarę możliwości z wykorzystaniem podstawy prawnej w formie stałej współpracy strukturalnej”⁽¹⁾ została uwzględniona w pracach przygotowawczych; uważa, że stosowane w przeszłości przez Komisję metody, takie jak mapowanie czy monitorowanie, były niewystarczające; podkreśla potrzebę skupienia nowych podejść na sposobach gwarantowania wolnego obiegu sprzętu wojskowego dla sił zbrojnych 28 państw członkowskich;

24. uważa wzajemne zapewnienia państw członkowskich o bezpieczeństwie dostaw za podstawowy element budowania zintegrowanego europejskiego rynku obrony; z zadowoleniem przyjmuje uaktualnione porozumienie ramowe EDA dotyczące bezpieczeństwa dostaw jako instrument, który umacnia wzajemne zaufanie i solidarność, ale ubolewa, że nie tworzy on żadnych obowiązków prawnych; jest zdania, że ogólnounijny system bezpieczeństwa dostaw musi być oparty na wdrażaniu obowiązującego prawodawstwa, w szczególności na pełnym wdrożeniu dyrektywy w sprawie transferów wewnątrz UE, w celu wyeliminowania przeszkód dla przepływu produktów wojskowych wewnątrz UE;

Pełne wykorzystanie potencjału reguł rynku wewnętrznego

25. podkreśla, że pakiet obronny przygotowany przez Komisję ukierunkowany jest na zwiększenie konkurencyjności europejskiego sektora obronności, a jednym z jego celów jest ograniczenie problemów wynikających z fragmentacji europejskiego rynku wyposażenia obronnego, niektórych postaw protekcyjnych w przyznawaniu kontraktów w dziedzinie obronności i braku koordynacji między różnymi systemami kontrolnymi państw członkowskich w zakresie transferu produktów związanych z obronnością;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0514.

Czwartek, 21 maja 2015 r.

26. podkreśla, że stworzenie prawdziwie jednolitego rynku wyposażenia obronnego zapewniłoby pełną przejrzystość i pozwoliłoby uniknąć powielania działań, co prowadzi do zakłóceń na rynku; zaznacza, że sukces misji na rzecz utrzymywania pokoju i bezpieczeństwa podejmowanych w ramach WPBiO zależy w dużej mierze od ich zdolności natychmiastowego reagowania oraz wskazuje na kluczowy element w postaci usprawnienia procedur i obniżenia kosztów;

27. wskazuje, że stworzenie europejskiego rynku wyposażenia obronnego wymaga wysoce konkurencyjnego przemysłu europejskiego bazującego na innowacjach i technologii, zdolnego do tworzenia synergii poprzez ściślejszą współpracę transgraniczną, przy czym niezbędny jest postęp badań dwutorowych gwarantujących niezależność Europy i zapewniających bezpieczeństwo dostaw, szczególnie tych o kluczowym znaczeniu;

28. zauważa, że dla wzmocnienia europejskiej obronności, zwiększenia innowacyjności technologicznej i oszczędności Europa musi budować ekonomię skali i utworzyć wspólny, europejski rynek zamówień publicznych w dziedzinie obronności, mając także na celu stworzenie nowoczesnego, zintegrowanego i konkurencyjnego europejskiego przemysłu obronnego; podkreśla, że reguły rynku wewnętrznego powinny być w pełni wykorzystywane dzięki ściślejszej współpracy transgranicznej, aby zapobiegać trwającemu rozdrobnieniu europejskiego sektora obronności i bezpieczeństwa, które prowadzi do powielania programów w zakresie wyposażenia obronnego i braku przejrzystości w stosunkach między instytucjami odpowiedzialnymi za obronę narodową i przemysłem obronnym; wzywa państwa członkowskie do zniesienia regulacji krajowych niezgodnych z dyrektywą 2009/43/WE i dyrektywą 2009/81/WE, które hamują rozwój wewnętrznego rynku zamówień publicznych w dziedzinie obronności, oraz do prawidłowego wdrożenia i egzekwowania dyrektywy 2009/81/WE dotyczącej zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa i dyrektywy 2009/43/WE dotyczącej transferu produktów związanych z obronnością; wzywa Komisję do podjęcia konkretnych działań na rzecz zapewnienia prawidłowego stosowania dyrektyw, przy jednoczesnej weryfikacji i monitorowaniu ich transpozycji na szczeblu krajowym, tak aby zapobiegać zakłóceniom na rynku;

29. mając na celu maksymalne zwiększenie zasobów, wzywa Komisję do wspierania w państwach członkowskich wykorzystywania takich narzędzi, jak wspólne dokonywanie zakupów przez centralne jednostki zakupujące za pośrednictwem EDA, tak jak to zostało określone w dyrektywie 2009/81/WE;

30. wzywa Komisję do większych starań na rzecz zapewnienia równych szans wszystkim podmiotom na europejskim rynku wyposażenia obronnego w celu zwalczania praktyk protekcyjnych stosowanych przez państwa członkowskie przez promowanie współpracy transgranicznej i lepszego dostępu do łańcuchów dostaw przemysłu obronnego oraz przeciwdziałanie sytuacji, w której niektóre państwa członkowskie są wyłącznie dostawcami, a inne tylko odbiorcami technologii obronnych; w tym kontekście uważa, że stosowanie wyjątków zgodnie z dyrektywą 2009/81/WE musi być należycie uzasadnione; wzywa Komisję do przekazania Parlamentowi informacji o skutkach opublikowanych już siedmiu not przewodnich (dotyczących odpowiednio takich obszarów jak aplikacje, wyłączenia, badania i rozwój, bezpieczeństwo dostaw, bezpieczeństwo informacji, zlecenie podwykonawstwa, offset) i zauważa, że Komisja planuje opublikować dwie kolejne noty przewodnie w 2015 r.; uważa, że takie noty przewodnie stanowią doskonałą okazję dla Komisji do nawiązania z państwami członkowskimi dialogu dotyczącego zagadnień, które wcześniej nigdy nie zostały poruszone w sposób uporządkowany i otwarty, a także domaga się uzyskania informacji na temat rezultatów takiego dialogu z państwami członkowskimi;

31. jest zdania, że w swoim obecnym kształcie i w praktyce art. 346 TFUE nadal oferuje państwom członkowskim szeroką swobodę w kontekście jego stosowania i w związku z tym odstępowania od stosowania przepisów regulujących zamówienia publiczne w UE w dziedzinie obronności w kontraktach w dziedzinie obronności; w związku z powyższym wzywa państwa członkowskie do skutecznego i prawidłowego stosowania art. 346 TFUE w sposób spójny z wymogami określonymi w przepisach UE, dyrektywach w sprawie rynku wewnętrznego i przepisach dotyczących udzielania zamówień publicznych w dziedzinie obronności; przypomina, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej środki określone w art. 346 powinny ograniczać się do wyjątkowych i wyraźnie określonych przypadków, nie wykraczając poza ich ramy; ostrzega, że nieprawidłowe odwoływanie się do odstępstw od zasad jednolitego rynku negatywnie wpływa na konkurencyjność UE, ogranicza przejrzystość, ułatwia korupcję i w ten sposób szkodzi procesowi tworzenia europejskiego rynku wyposażenia obronnego, negatywnie wpływa na funkcjonowanie EDTIB oraz rozwój wiarygodnych zdolności wojskowych;

32. podkreśla, że w dłuższej perspektywie całkowite zniesienie zobowiązań offsetowych przyczyni się do sprawniejszego funkcjonowania rynku wewnętrznego w europejskim sektorze obronności; wzywa w związku z tym Komisję do dalszego sprawdzania, czy państwa członkowskie znoszą zobowiązania offsetowe nieuzasadnione z punktu widzenia art. 346 traktatu; uważa, że działania te są niezbędne do zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego i przejrzystości w europejskim sektorze obronności oraz równych warunków dla wszystkich dostawców, zwłaszcza dla MSP;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

33. przypomina, że umowy ramowe, podwykonawstwo i podział zamówienia na części powinny być sposobem na umożliwienie MŚP dostępu do ustalonych łańcuchów dostaw; przypomina jednak, że należy zagwarantować zasady przejrzystości łańcucha podwykonawstwa i wspólnej odpowiedzialności; wzywa państwa członkowskie, EDA i Komisję do współdziałania, również z głównymi wykonawcami, w celu zapewnienia MŚP pełnej wiedzy w zakresie poszczególnych ogniw łańcucha wartości, co pomoże im w utrwaleniu i ułatwieniu im dostępu do zamówień w dziedzinie obronności, a także przeciwdziałania nie zrównoważonemu geograficznie rozwojowi europejskiej bazy obronnej i technologicznej;

34. stwierdza, że przemysł obronny w bardzo niewielkim stopniu wykorzystuje główne instrumenty dyrektywy o transferze produktów związanych z obronnością, zwłaszcza generalne zezwolenia i certyfikację przedsiębiorstw z sektora obronności, oraz że istnieją luki w zakresie współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi, co uniemożliwia zapewnienie odpowiednich środków kontrolnych mających zapobiegać naruszaniu warunków przyznawania zezwoleń na transfer; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia skutecznego stosowania tych instrumentów w praktyce i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w sprawie ustanowienia grupy roboczej złożonej z państw członkowskich w celu ujednoczenia dyrektywy w sprawie transferów wewnątrzunijnych;

35. przyjmuje do wiadomości plan działań Komisji z 2014 r. pt. „W kierunku bardziej konkurencyjnego i wydajnego sektora obronności i bezpieczeństwa” oraz zawarte w nim zobowiązanie Komisji dotyczące opracowania sposobów łagodzenia ewentualnych negatywnych skutków zobowiązań offsetowych wymaganych przez państwa trzecie oraz ich wpływu na rynek wewnętrzny i europejski przemysł; podkreśla wagę terminowej realizacji tego planu działania i podjęcia w razie potrzeby dodatkowych kroków; w pełni popiera wysiłki Komisji mające na celu zapewnienie praktycznego wsparcia MŚP korzystającym z funduszy unijnych w ramach projektów podwójnego zastosowania;

36. przypomina, że państwa członkowskie powinny pilnie zwiększyć przejrzystość udzielania zamówień publicznych w sektorze obronności w stosunku do Komisji i agencji UE; podkreśla, że konkretne procedury udzielania zamówień, takie jak negocjowana procedura bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, powinny ograniczać się do wyjątkowych przypadków i być uzasadnione tylko nadrzędnymi względami podyktowanymi interesem ogólnym, związanymi z obronnością i bezpieczeństwem, zgodnie z dyrektywą 2009/81/WE; wzywa Komisję, aby zagwarantowała odpowiedni nadzór w celu umożliwienia złożenia Parlamentowi i Radzie szczegółowych sprawozdań z wykonania obu wymienionych dyrektyw, co zaplanowano na 2016 r.;

37. przypomina, jak ważne są regularne kontrole wyposażenia obronnego i bezpieczeństwa przeprowadzane przez odpowiednie organy nadzoru, włącznie z kontrolą ich prawidłowej ewidencji;

38. podkreśla, że współpraca między partnerami strategicznymi ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw w Europie, i w związku z tym zachęca Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia kwestii zamówień publicznych w dziedzinie obronności w negocjacjach dotyczących międzynarodowych umów handlowych;

Przegląd pakietu dotyczącego zamówień w dziedzinie obronności

39. wzywa Komisję, by w przedkładanych Parlamentowi i Radzie w 2016 r. sprawozdaniach z wykonania dyrektywy 2009/81/WE i 2009/43/WE dokonała dogłębnej oceny tego, czy i w jakim stopniu ich postanowienia zostały prawidłowo wykonane i czy ich cele zostały osiągnięte, oraz do przedstawienia odpowiednich wniosków ustawodawczych, jeśli ustalenia zawarte w sprawozdaniu będą tego wymagały;

40. podkreśla, że należy nałożyć na państwa członkowskie dodatkowe specjalne obowiązki sprawozdawcze, zapewniając jednocześnie odpowiednie gwarancje poufności;

41. przypomina, że modernizacja unijnych przepisów o zamówieniach publicznych w dyrektywach 2014/24/UE i 2014/25/UE, przyjętych w 2014 r., ma na celu zapewnienie przejrzystości łańcucha podwykonawstwa i przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony środowiska, kwestii społecznych i prawa pracy; podkreśla, że nowe dyrektywy umożliwiają usprawnienie procedur dzięki stosowaniu elektronicznych zamówień publicznych, agregacji zapotrzebowania i wykorzystaniu najbardziej korzystnych ekonomicznie przetargów, które można dopasować do specyficznych wymogów sektora obronności i bezpieczeństwa;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

42. apeluje – z myślą o budowaniu innowacyjnego i konkurencyjnego europejskiego przemysłu oraz jak najlepszym wykorzystaniu budżetu na bezpieczeństwo i obronność – o wprowadzenie nowej procedury „partnerstwa innowacyjnego” w zamówieniach w dziedzinie obronności, umożliwiając instytucjom zamawiającym stosowanie tej procedury do rozwijania, a następnie zakupu nowych, innowacyjnych produktów, usług lub prac, zapewniając potrzebne bodźce rynkowe i wspierając rozwój innowacyjnych rozwiązań bez blokowania dostępu do rynku;

43. podkreśla, że podczas udzielania zamówień na dostawy wyposażenia obronnego i bezpieczeństwa należy uwzględnić kwestię zapewnienia maksymalnej ochrony i bezpieczeństwa ludności cywilnej;

o

o o

44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO oraz Sekretarzowi Generalnemu NATO.
